

COMPORTAMENTUL DE ORGANIZARE A EVENIMENTELOR FAMILIALE, ÎNTRE RURAL ȘI URBAN, TRECUT ȘI PREZENT

CODRUȚA PREDATU*,
CRISTINA LEOVARIDIS**

ABSTRACT

THE ORGANIZING BEHAVIOUR OF FAMILY EVENTS, BETWEEN RURAL AND URBAN, PAST AND PRESENT

The present work aims to identify the main features of the family events' organizing behaviour in Romania, from a comparative perspective between the urban and rural area. The theoretical presentation, from a historical-anthropological point of view, of the role of these events in the life of individuals and the community they are part of, as well as of their way of organization and development, is followed by a secondary analysis of statistical data regarding the current situation of family events in Romania, before, during and after the pandemic, including the effects of the pandemic on the event organization field. Subsequently, the paper focuses on the applied approach, based on a qualitative research carried out through interviews with both event organizers and with people who have been the main actors in family events in the last three years (2020–2023).

Keywords: family events, rural area, urban area, pandemics.

INTRODUCERE

În articolul de față ne propunem să identificăm caracteristicile comportamentului de organizare a evenimentelor familiale personale (ce țin de cele trei momente esențiale din viața omului – nașterea, nunta și înmormântarea), tocmai pentru a înțelege mai bine valoarea lor pentru individ. Abordarea de față se va baza pe o perspectivă antropologică asupra acestor evenimente, pentru a putea identifica și o posibilă

* MA student, National University of Political Studies and Public Administration, Bucharest, e-mail: predatu_maria-codruta23m@student.comunicare.ro.

** Associate Professor PhD, National University of Political Studies and Public Administration, Bucharest, e-mail: cristina.leovaridis@comunicare.ro.

„**Revista română de sociologie**”, serie nouă, anul XXXIII, nr. 5–6, p. 283–307, București, 2023

DOI: 10.59277/RJSoc.2023.5-6.05

Creative Commons License
Attribution-NoDerivs CC BY-ND

diferență între ceea ce însemnau aceste evenimente în trecut și ceea ce înseamnă ele acum, între modul de organizare al lor în mediul rural și mediul urban.

În concepția omului din mediul rural, cele trei momente cu o însemnătate deosebită din viața unui individ, nașterea, nunta și înmormântarea, aveau un impact atât de semnificativ asupra bunului mers al vieții, încât era necesar să fie tratate cu foarte multă seriozitate și respect, dedicându-li-se o complexitate de ritualuri (pe care acum le putem redefini ca evenimente familiale, odată cu pierderea dimensiunii simbolice). Ele au rezistat în timp, deoarece erau considerate a fi modalități de menținere a bunăstării materiale, a sănătății și a norocului pe plan individual și familial (Giurescu & Roșu, 2004, p. 187). Evenimentele familiale tradiționale erau încadrate în categoria ritualurilor de trecere, ele având un rol important în viața omului tradițional, religios. Această încadrare era posibilă datorită faptului că în cadrul unor astfel de evenimente, cum ar fi nașterea, nunta sau înmormântarea, se desfășura un proces de inițiere care se solda cu schimbări la nivelul statutului social sau regimului ontologic (Eliade, 2019, pp. 138–139). Abaterile de la ritualurile specifice fiecărei etape prin care trecea un individ, în spațiul tradițional, puneau în pericol existența colectivităților și bunului mers al vieții sociale (Lajos, 2003, p. 43).

Grupările ceremoniale din cadrul unei familii (botezul, nunta, înmormântarea etc.) aveau o mare însemnătate și în viața comunităților, căpătând diferite nuanțe și semnificații după tradiția fiecărei regiuni a țării și fiind „o componentă majoră a ansamblului obiceiurilor tradiționale românești”. Și, pentru că familia reprezintă primul și cel mai important grup din viața unui individ, în cadrul acestuia el trece prin cele mai importante etape ale vieții sale, conturându-și viitorul. Pe lângă familie, un rol important în viața unui individ ar trebui să îl aibă și comunitatea, care să fie prezentă la etapele și schimbările care apar în viața acestuia (Vlăsceanu, 2018, p. 70).

EVENIMENTELE FAMILIALE PERSONALE ÎN MEDIUL RURAL: O ABORDARE ISTORICO-ANTROPOLOGICĂ

Evenimentele familiale cu o însemnătate deosebită, în societatea rurală, tradițională, se petreceau acasă sau în gospodărie; dacă nu, acestea erau catalogate ca fiind atipice sau nefirești. Astfel că anumite elemente ale construcției casei, precum prispa, pragul, ferestrele sau vatra, deveneau obiecte simbolice. În momentul în care se năștea un copil, simplul act al nașterii nu era consacrat până când nou-născutul nu trecea prin riturile de naștere; abia apoi copilul putea fi considerat ca parte dintr-o familie sau din societate (Eliade, 2019, p. 139). Oamenii care respectau valorile satului și care credeau în păstrarea tradiției aveau „nevoie de o personalitate care, într-o lume plină de trupuri și suflete diforme, va reprezenta din nou conturul imaginii divine încarnate” (Campbell, 2021, pp. 293–294). În cazul nașterii, ritualurile, prescripțiile și interdicțiile apăreau încă de când copilul se afla

în pântecul mamei. În ceea ce privește nașterea unui copil, un obicei întâlnit în toate zonele era acela ca femeile însărcinate să se ducă, aproape de momentul nașterii, la biserică pentru a se spovedi și împărtăși. În timpul nașterii, bărbatul trebuia să intre măcar o dată în camera unde se află femeia, iar în funcție de zonă, lăsa anumite obiecte care căpătau atribute simbolice în contextul nașterii. Un exemplu în acest sens ar fi furca de tors și toporul, care se puneau lângă femeia care urma să nască. Explicația obiectelor era legată de sexul pruncului, dacă se năștea fată, acesteia îi era urzit să învețe să toarcă, iar dacă era băiat trebuia să învețe a mânui toporul (Marianu, 1892, pp. 37–42).

Din momentul nașterii, începeau să se facă diferite urări pentru nou-născut, iar prima persoană cu care se începea acest obicei era moașa. Rolul urărilor făcute de moașă era să-l ajute pe nou-născut să devină un om demn de luat în seamă, recunoscut la nivel social și pentru calitățile sale sufletești (Pop, 1999, p. 146). Tot moașa, la naștere, acoperea buricul copilului cu o ață de cânepă, pentru a împiedica sufletul copilului să se întoarcă în pântecul mamei. Cordonul ombilical era legat de mai multe ori de moașă, iar după căderea acestuia mama îl păstra până când copilul împlinea vârsta de trei sau patru ani, pentru a-i desface nodurile și pentru a-i desluși diversele premoniții legate de viitor (Ghinoiu, 2013, pp. 54–55). De asemenea, nou-născutului trebuia să i se pună în mână un bănuț de argint, pentru a nu fi deocheat de persoanele care aveau să-l viziteze, iar dacă totuși avea să se întâmple acest lucru, deochiul să se ducă către bănuț, nu către copil (Ștef, 2007, p. 47). Pe lângă părinți și moașă, un rol important la nașterea unui copil îl aveau nașii, care erau aleși în funcție de anumite criterii familiale. Primul eveniment important din viața copilului era reprezentat de prima băiță a acestuia, o practică de purificare străveche, apa fiind considerată un element purificator. La acest eveniment aveau voie să participe doar femeile și nașul. Moașa era cea care pregătea tot ceea ce ținea de desfășurarea primei băițe, și ea era și cea care spăla copilul într-o apă în care puneau diferite arome și plante care aveau semnificație rituală (Pop, 1999, pp. 147–148). Busuiocul era una dintre acele plante, deoarece se considera că are calități tămăduitoare și puteri divinatorii (Ghinoiu, 2013, p. 55). Mierea era și ea considerată a fi un aliment sacru, care se punea la prima băiță a nou-născutului, pentru că se credea a fi în strânsă legătură cu laptele matern, și mai mult decât atât, era considerată o materializare, în sens gustativ și spiritual, a cuvântului *dulce*. Astfel, copilului i se ursea să fie dulce ca mierea (Eveseev, 1994, p. 105).

Următorul eveniment din viața unui copil, dar și a familiei lui, poate cel mai important, era botezul. Despre acesta se spunea că are multivalență simbolică, pentru că „el este moartea și mormântul, viața și învierea... Când ne cufundăm capul în apă, ca într-un mormânt, omul vechi este îngropat cu totul; când scoatem capul din apă, se ivește omul cel nou” (Eliade, 2019, p. 101). Când nașii se întorceau de la biserică cu finul botezat, îl puneau pe o masă, unde era așezată lână de oaie, pentru a avea noroc câtă lână are oaia și cinste cum are masa în mentalitatea tradițională (Gorovei, 1915, p. 29). Obiceiurile legate de nașterea unui

copil se terminau cu ruperea turtei sau tăierea moțului, după caz, acesta fiind și el un eveniment de sărbătoare, urări și daruri. Data acestuia era stabilită în funcție de tradițiile moștenite din zona de proveniență (Pop, 1999, p. 152).

A nu fi căsătorit reprezenta în lumea satului decădere socială, întrucât prin căsătorie se îndeplinea legea firii. Pentru a putea realiza acest lucru, flăcăul avea nevoie de curaj – trebuia să se dovedească în stare să întemeieze o familie pe care apoi să o întrețină și ocrotească (Chimet, 1992, pp. 91–92). Scopul căsătoriei, în viziunea tradiționalistă, era acela de a avea pe cineva cu care să îți împarți bucuriile și suferințele de-a lungul vieții, pe cineva cu care să ai urmași legitimi, care să îți ducă mai departe numele și să îți moștenească averile, pământurile, pentru a nu rămâne pe mâini străine. Copiii aveau și rolul de a avea grijă de părinți la bătrânețe, iar după moartea lor de a-i regreta și înmormânta creștinește, așa cum era dat (Marian, 1890, pp. 1–2).

Căsătoria era astfel un rit de trecere, deoarece tinerii căsătoriți trec de la un grup social și de la un statut religios la altul, iar acest lucru pentru ei înseamna o stare de tensiune, de neliniște, o etapă de criză a vieții lor. Băieții, prin acest proces, deveneau capii familiei, iar fetele deveneau femei prin rolul lor în cadrul acesteia (Eliade, 2019, p. 139). Importanța atribuită de cultura tradițională căsătoriei era foarte mare, dată fiind varietatea și multitudinea obiceiurilor săvârșite în timpul acestui eveniment din viața individului. Ea presupunea o complexă punere în practică, în care erau integrate elemente cu caracter ritual, folcloric, economic și juridic. În mentalitatea tradițională, interesul căsătoriei era unul de natură socială, anume acela de avea urmași în cadrul familiei, pentru a perpetua neamul. Căsătoria presupunea trei etape, logodna, nunta și obiceiurile de după nuntă. Fiecare etapă presupunea, la rândul ei, o multitudine de ritualuri și obiceiuri, în funcție de specificul zonei și de tradițiile dobândite de la generațiile din trecut. Principalii actanți ai evenimentului nupțial erau mirele, mireasa, nașii, socrii mari și socrii mici. Pe lângă aceștia, mai erau o mulțime de alți actanți care contribuiau la diferitele obiceiuri ce urmau a fi realizate, cum ar fi chemătorii, adică cei care chemau oamenii la nuntă sau brădarul, cel care ducea bradul la casa miresei; în funcție de zonă, se numesc diferit; de asemenea, alte roluri pot să apară de la o zonă la alta (cum ar fi druștele sau stegarul). Totuși, câteva obiceiuri mai importante și mai des întâlnite din cadrul nunții erau: „chemarea, fedeleșul, aducerea bradului la casa miresei, bărbieritul ginereului, adusul apei, punerea betelei, venirea mirelui cu alai la casa miresei, punerea salbei, iertăciunea, încărcatul zestrei, vădrăritul, plecarea la cununie, cununia, întoarcerea cu alai de la cununie, masă mare, darurile, hora miresei, luarea betelei, zorile” (Pop, 1999, pp. 159–160). Bradul de nuntă semnifică virilitate în ceremonialul nupțial. El trebuia împodobit după asemănarea mirelui și trebuia respectat de către nuntași, păzit și jucat de cel mai mândru tânăr. Modul în care bradul era jucat de nuntași exprima virilitatea și bărbăția viitorului soț (Ghinoiu, 2013, pp. 49–50). După ce alaiul pleca de la mireasă către mire, iar mireasa trebuia să se urce în trăsură, cel care o conducea era nevoit să miște trăsura

în momentul în care aceasta pășește în ea, pentru ca mireasa să poată face copii cu ușurință (Gorovei, 1915, p. 239). Bani de la nuntă îi erau înmânați miresei de către naș și stropiți cu sare și vin, pentru a avea proaspăt-căsătorii noroc în viață (Gorovei, 1915, p. 16).

Fără a fi prea cunoscut, exista și obiceiul de moarte-nuntă, în care orice persoană, femeie sau bărbat, care a murit necăsătorit era îmbrăcată și aranjată cu haine și accesorii cât mai sofisticate și specifice nunții și era condusă pe ultimul drum de fete și băieți care purtau numele de domnișoare și cavaleri de onoare. Aceste accesorii reprezentau, de fapt, zestrea lăsată de părinți copiilor lor. În Muntenia și în Bucovina, astfel de persoane erau numite miri și mirese, iar părinții spuneau despre aceștia că au murit căsătoriți, datorită acestui ritual pe care îl practicau (Chimet, 1992, p. 216). Acest obicei este în detaliu descris chiar și de autori străini care au studiat obiceiurile românești (Kligman, 1997).

OBICEIURI CE ȚIN DE EVENIMENTELE FAMILIALE PERSONALE ÎN MEDIUL URBAN

Pornind de la etnologie, ca știință care se ocupă de descrierea vieții sociale din lumea satului și de tradițiile acestuia, recent, odată cu urbanizarea și cu dispariția fundamentului social al acestor ritualuri de trecere, a apărut și *etnologia urbană*, ca formă de căutare a aspectelor ce țin de realitățile vieții tradiționale, dar transpuse la noul context, cel al orașului (Mihăilescu, 2009, pp. 31–32). Dacă societatea populară, tradițională, se baza pe ideea de sacru, pe relațiile sociale care erau răspândite și catalogate în funcție de legăturile de rudenie, în societatea urbană, din cauza densității crescute a populației, indivizii sunt împărțiți în mici lumi sociale: „Distanța socială dintre statutul social și proximitatea fizică se mărește” în aceste cazuri și conduce individul la singurătate și retragere, sentimente des întâlnite în contextul vieții urbane, care are un caracter eterogen și în care individul este predispus la astfel de schimbări ce pot apărea la nivelul comportamentului citadin (Panea, 2001, pp. 40–41).

Familia din mediul urban se află într-o relație de interdependență cu schimbările care apar în societate, acestea producându-se pe două paliere. Primul palier vizează identitatea grupului, ce implică relațiile sociale ale unui individ, coordonata sincronă, iar al doilea palier face referire la formarea unui identități proprii prin intermediul evenimentelor consemnate de grupul social, coordonata diacronică (Gafu, 2011, p. 96). În societățile urbane, familia nu-i mai oferă individului un statut social sau ocupațional, așa cum se întâmpla în societățile rurale, lucru care conduce la o modificare a funcțiilor în cadrul familiei și la răsturnarea ierarhiilor (Gafu, 2011, p. 106). Față de societățile rurale, în care se aștepta ca familiile tradiționale să aibă cel puțin un copil, în cele urbane, căsătoria nu mai este privită ca un act cu finalitate așteptată, ca o presiune socială cu așteptări precise (reproducerea / oferirea de moștenitori) (Gafu, 2011, p. 111). Însă lucrurile nu au

fost atât de simple de la început nici în mediul urban. În orașele din România, după căsătoria la biserică, cei doi tineri erau celebrați cu mult alai, erau felicitați de rude, de prieteni și petrecuți cu lăutari, mâncare și băutură. După ce fericitul eveniment lua sfârșit și invitații plecau, pentru tinerii căsătoriți, care fuseseră fericiți pe tot parcursul evenimentului, începea o viață plină de încercări sufletești din cauza fricii de a avea un copil: „Dintr-o mie de fete care se mărită, cu greu s-ar găsi una care să dorească a avea un copil. Ivirea ființelor acestora pe lume este un prilej de supărări, de nopți nedormite, de blăstămuri și adeseori de încărcarea sufletului cu crime, din care unele rămân pe veci necunoscute” (Gorovei, 2002, p. 11). Regulile căsătoriei și sistemele de înrudire s-au modificat astăzi, pentru a răspunde schimbărilor sociale și dispariției fundamentului lor, ritualurile și-au pierdut conținutul și devin simple evenimente. Mai exact, astăzi căsătoria presupune părăsirea de către indivizi a sistemului biologic de relații de sânge și trecerea lor prin alianță la un alt grup social (Baudrillard, 2008, pp. 99–100).

Varietatea ritualurilor și obiceiurilor de nuntă este foarte mare pe teritoriul țării noastre, un aspect important în identificarea acestora reprezentându-l zona din care provin. Însă nunta în cadrul societăților urbane a devenit total detașată de rațiunile de a fi ale practicilor din trecut, pierzând dimensiunea simbolică și devenind mai mult o întrecere între familii, cine va uimi mai mult lumea și cine va câștiga mai mult vizibilitate la nivel social. Chemările fizice la nuntă prin cântecele din sat au fost înlocuite și ele, la oraș, de invitațiile prin poștă. O parte componentă a nunții este cununia religioasă, care în mediul urban nu mai lasă o amprentă atât de puternică în memoria tinerilor căsătoriți, chiar dacă acest ritual este plin de elemente și semnificații sugestive (Capcelea, 2011, pp. 56–60).

În societatea urbană, vestimentația are și ea un rol important, prin cele două funcții pe care le deține, de a diferenția și de a identifica. Vestimentația dintr-o societate tradițională cuprindea, codificate, însemne cu valoare simbolică. Nerespectarea codurilor vestimentare specifice vârstei, statutului social sau a costumului tradițional atrăgeau consecințe grave la nivel social. În schimb, în societatea urbană, această componentă sacră a vestimentației nu mai are aceleași semnificații (Panea, 2001, pp. 171–173). Alegerea unui stil vestimentar nepotrivit vârstei sau statutului sugerează o încercare a femeilor de a se evidenția într-o lume a bărbaților, dar „și o nivelare în orizontul cotidianului, frica de moarte a individului rătăcit într-o societate secularizată” (Panea, 2001, p. 173).

În perioada contemporană, apar schimbări culturale ca urmare a inovațiilor tehnologice, dar și ca urmare a migrației masive și contaminării culturale directe cu obiceiuri din alte spații, dar și indirecte, cu obiceiuri occidentale preluate din *popular culture* (filme și seriale). Mișcarea de rezistență împotriva acestui curent se datorează dorinței de păstrare a obiceiurilor, importanței religiei și interdependenței trăsăturilor culturale (Sălcudean, 2013, p. 16). Datorită puterii oamenilor de a-și redefini identitatea, „compoziția și formele civilizațiilor se schimbă în timp”. Totuși, societatea este și va rămâne cea mai durabilă asociere umană, pentru că ea

se adaptează, evoluează, dar esența ei rămâne în păstrarea evenimentelor din trecut (Huntington, 2012, p. 54).

Deși omul modern își neagă procesul de transcendență, privește sacralitatea ca pe o piedică ce stă în calea libertății sale și își construiește existența fără a ține cont de semnificațiile religioase sau transumane, totuși dorința sa de desacralizare nu se poate manifesta în totalitate, câtă vreme provine din *homo religiosus* (Eliade, 2019, p. 154). În ciuda negării originilor, omul modern care pretinde că este areligios se implică, de-a lungul vieții, într-o multitudine de ritualuri degradate și de o mitologie ascunsă. Toate petrecerile cu sau fără dată fixă, cum ar fi cele de Anul Nou sau de naștere, nuntă și de casă nouă, au în spate structura unui ritual, dar sub formă laicizată (Eliade, 2019, pp. 153–155). Omul modern a păstrat sacralitatea anumitor spații care erau percepute în acest mod de omul tradițional, cum ar fi biserica, cimitirul sau „spații care scot omul din experiența cotidiană și au asociate rituri negative și pozitive”. Față de universalitatea spațiului sacru din lumea tradițională, în modernitate are loc o delimitare a acestui spațiu ce se realizează în funcție de mediul social (Tufiş, 2001, pp. 519–520).

Obiceiurile folclorice urbane au evoluat și au progresat prin acumulare cantitativă, începând cu fondul țărănesc transportat la oraș de către indivizii care s-au stabilit acolo, precum și prin contaminarea directă și indirectă cu alte culturi. Folclorul urban are anumite caracteristici distincte, ca urmare a stilului de viață în continuă schimbare al oamenilor și a influențelor venite din *popular culture* (muzică, filme, seriale și alte produse culturale) pe care aceștia le-au întâlnit. Creația urbană nu face decât să păstreze cântecul și dansul liric din creația țărănească, astfel că versul are aceeași structură, iar melodia are un sunet comparabil și aceleași sisteme de cadență, metode de ornamentare și ritm. Vechiul nu dispare complet în timpul metamorfozei, iar noul apare doar treptat. Apariția și creșterea noilor fenomene sunt strâns legate de tradiție și derivate din aceasta. Semnificațiile și scopurile practicilor populare sunt redefinite atunci când sunt practicate în contexte diferite de cel original. Interpretarea obiceiurilor care se regăsesc în viața modernă pornește de la conștientizarea faptului că și cele care se desfășoară în mod voluntar și sunt transmise prin tradiție pot căpăta o nouă semnificație în raport cu contextul în care sunt performate, dar pot și să genereze noi obiceiuri în contact cu stilul de viață modern. În general, obiceiurile și-au accentuat aspectele ceremoniale și, în cele din urmă, artistice, pierzându-și dimensiunea performativă, partea care le făcea să fie ritualuri de trecere. Procedând astfel, ele au trecut progresiv de la dominanța ritualului, sacrală, la dominanța părții ceremoniale. Ritualurile efectuate de nași în timpul momentului religios al cununiei și botezului, precum și binecunoscuta petrecere și ospățul oferite participanților și-au pierdut semnificația sacră și rituală. Recunoștința pentru protecția unei existențe fericite în mijlocul unei familii și al unei comunități mulțumite nu mai este asociată cu comuniunea membrilor comunității, cu ofranda alimentară simbolizată prin colacul împărțit în biserică și, respectiv, cu mâncarea oferită musafirilor.

Tradițiile se schimbă cu o anumită lentoare, iar în timp ceremoniile / riturile de trecere capătă o calitate mecanică și încetează să mai aibă semnificații conexe sau valoare rituală (Rădulescu, 2021, pp. 74–81).

**STATISTICI NAȚIONALE REFERITOARE LA EVENIMENTELE FAMILIALE
DE DINAINTE DE PANDEMIE, ÎN PANDEMIE ȘI POST PANDEMIE. EFECTELE
PANDEMIEI ASUPRA DOMENIULUI ORGANIZĂRII DE EVENIMENTE FAMILIALE**

Înainte de pandemie, mai precis în anul 2019, piața organizării de evenimente personale înregistra o scădere față de anul 2018, atât pe plan internațional, cât și pe plan național.

În România, în anul 2019 numărul de căsătorii a fost de 128 610, înregistrând o scădere cu 14 682 de căsătorii față de câte fuseseră înregistrate în 2018. Această scădere era cauzată de scăderea numărului de căsătorii din mediul urban, care fuseseră cu 14 843 mai puține decât în anul 2018. În mediul rural s-a înregistrat o ușoară creștere a numărului de căsătorii comparativ cu anul precedent (INS, 2020, p. 21). În anul 2019, numărul născuților-vii înregistrați la oficiile de stare civilă din România a fost de 188 135 de persoane, mai mic cu 18 440 născuți-vii față de anul 2018. Scăderea numărului de născuți-vii înregistrați în România s-a produs la nivelul ambelor medii de rezidență (INS, 2020, p. 9).

Pandemia COVID-19 a afectat, pe lângă multe alte sectoare de activitate, și piața organizării de evenimente, în special cea a nunților și a evenimentelor care se puteau desfășura exclusiv într-un cadru fizic. În România, anul 2020 a înregistrat cel mai mic număr de căsătorii din 1946 până în prezent. Astfel că în 2020 s-au înregistrat doar 81 343 de căsătorii, cu 47 267 de căsătorii mai puține decât în 2019 (cu 30 199 căsătorii mai puține în urban și cu 17 068 căsătorii mai puține în rural, INS, 2021, p. 22). În anul 2020, numărul născuților-vii înregistrați la oficiile de stare civilă din România a fost de 178 609 de persoane, cel mai mic număr de născuți-vii din 1930 până în prezent. Față de anul 2019, în 2020 s-au înregistrat cu 24 500 mai puțini născuți-vii (INS, 2021, p. 9).

Anul 2021 a înregistrat o creștere a numărului de căsătorii din România, cu 32 864 căsătorii mai multe decât în 2020, cu 16 397 căsătorii mai multe în mediul urban și cu 16 467 căsătorii mai multe în mediul rural. Prin urmare, în 2021 numărul de căsătorii din România a fost de 114 207, înregistrându-se 5,2 căsătorii la 1 000 locuitori, față de 3,7 căsătorii la 1 000 locuitori în anul anterior (INS, 2022, p. 22). În anul 2021, numărul născuților-vii înregistrați la oficiile de stare civilă din România a fost de 180 735 de persoane, cel mai mic număr din 1930 până în prezent. În mediul rural s-au născut cu 9 113 mai puțini copii decât în urban și cu 7 098 mai puțini decât în 2020 (INS, 2022, p. 9).

Anul 2022 a reprezentat atât pe plan național, cât și pe plan internațional, revenirea la normalitate. După doi ani de pandemie și restricții cu privire la organizarea evenimentelor fizice, anul 2022 a reprezentat pentru piața de organizare de evenimente

un an încărcat: mai exact, marea majoritate a evenimentelor care au fost anulate în 2020 și 2021 s-au desfășurat în 2022. În România, se aștepta ca piața de evenimente și interesul consumatorilor, în urma a doi ani de pandemie, să înregistreze pentru anul 2022 scoruri-record sau cel puțin comparabile cu cele din 2019 (Reștea, 2022). Estimările s-au confirmat, în anul 2022 înregistrându-se 118 300 de căsătorii, cu 4 093 mai multe decât în anul anterior, dintre care cu 2 112 căsătorii mai multe în mediul urban și cu 1 981 căsătorii mai multe în mediul rural (INS, 2023a, p. 22). În ceea ce privește numărul de botezuri corelat cu numărul născuților-vii, datele arată că lucrurile nu au stat la fel de bine ca în cazul căsătoriilor: în 2022, numărul născuților-vii înregistrați la oficiile de stare civilă din România a fost cel mai mic din 1930 până în prezent, acesta fiind de 171 132 de persoane, cu 25 726 mai mic decât în anul 2021. În mediul rural s-au născut cu 5 118 mai puțini copii decât în urban și cu 9 675 mai puțini decât în 2021 (INS, 2023a, p. 9).

O analiză a dinamicii în timp a căsătoriilor în ultimii 30 de ani arată că în mediul urban, rata nupțialității a scăzut constant de la un an la altul în țara noastră, de la 9,1 căsătorii la 1 000 de locuitori din anul 1990, la 5,3 căsătorii la 1 000 de locuitori în anul 2022 (doar în 2007 se constată o ușoară creștere la 8,1), dar fără ca în vreun an să se mai ajungă la valoarea inițială din anul de început al comparației. Anul cu valoarea cea mai mică din acest interval a fost 2020, cu 3,7 căsătorii la 1 000 de locuitori (INS, 2023b).

Aceeași scădere constantă de la an la an a fost înregistrată și în cazul ratei nupțialității din mediul rural, de la 7,5 căsătorii la 1 000 de locuitori în 1990, la 5,5 căsătorii la 1 000 de locuitori în anul 2022, doar în 1992 și 2007 constatându-se o ușoară creștere față de valoarea inițială, la 7,7 și respectiv 8,7, dar fără ca în vreun alt an să (alt an după aceea) se mai atingă aceste valori. Anul cu valoarea cea mai mică din acest interval a fost 2020, cu 3,6 căsătorii la 1 000 de locuitori (INS, 2023b).

În ceea ce privește rata natalității dintre anii 1990–2022, cea mai mare valoare în mediul urban a fost înregistrată în 1990, 12,9 născuți-vii la 1 000 de locuitori, valoare care a scăzut constant de la un an la altul, cu foarte mici variații, ajungând în prezent la 7,1 născuți-vii la 1 000 de locuitori în 2022, cea mai mică valoare înregistrată în acest interval de timp. În aceeași perioadă, în mediul rural dinamica a fost asemănătoare: valoarea maximă a fost înregistrată tot în 1990 – 14,3 născuți-vii la 1 000 de locuitori, valoare care a scăzut constant de la un an la altul, ajungând în prezent la 8,6 născuți-vii la 1 000 de locuitori în 2022, cea mai mică valoare înregistrată în acest interval de timp (INS, 2023c).

Pe lângă creșterea accentuată a numărului de îmbolnăviri și decese, efectele unei pandemii se măsoară și în funcție de impactul asupra economiei și modului de viață al populației. Pandemiile au efect asupra economiei prin influența lor asupra cererii și ofertei. Inițial, cererea se depreciază, deoarece clienții și investitorii își pierd încrederea în piețele afectate de pandemie. În al doilea rând, lipsa angajaților subminează partea de ofertă (Shrestha *et al.*, 2020). Pandemia COVID-19 a presupus

condiții excepționale în ceea ce privește industria de organizare a nunților. Cuplurile și invitații lor au resimțit un stres sporit ca urmare a acestor circumstanțe neobișnuite, ceea ce i-a afectat și pe organizatorii de nunți. În 2020, stresul pentru aceste cupluri a fost agravat de pandemie din cauza incertitudinii crescânde, a continuei ajustări a datei marelui eveniment din viața lor, a reducerii numărului de invitați, a ceremoniilor mai mici și a schimbării locurilor de desfășurare. Profesioniștii specializați în pregătirea evenimentelor au parte frecvent de o atmosferă foarte stresantă, iar pandemia nu a făcut decât să înrăutățească lucrurile, aceștia încercând să mențină cuplurile liniștite și fericite (Osterbuhr, 2022, pp. 10–11). În plus, prin interzicerea ritualurilor de nuntă, pandemia a contribuit direct la scăderea numărului de căsătorii. Închiderea spațiilor de evenimente, cum ar fi sălile de nunți, bisericile, reducerea disponibilității transportului în comun și alte restricții de călătorie sunt exemple ale modului în care izolarea socială și măsurile de prevenție, deși au variat în funcție de amploarea locală a pandemiei, au obstrucționat aranjamentele de nuntă. Cuplurile care urmau să se căsătorească și familiile acestora au ezitat să își supună invitații la riscuri legate de sănătate. Din cauza preocupărilor legate de COVID-19, cuplurile logodite au decis să își amâne sau să își anuleze nunta (Kim & Kim, 2021).

COMPORTAMENTUL ORGANIZARE DE EVENIMENTE FAMILIALE – CERCETARE CALITATIVĂ PRIN INTERVIURI

METODOLOGIA CERCETĂRII

Obiectivul general al cercetării este de a contura caracteristicile comportamentului de organizare de evenimente familiale, obiectiv general care se „sprijină” pe o serie de obiective specifice, în funcție de cele două grupuri de subiecți care participă la interviuri, grupul 1, cel al organizatorilor de evenimente și subcontractorilor și grupul 2 de subiecți, cel al persoanelor care au fost actanți principali în evenimente familiale în ultimii trei ani. Obiectivele specifice interviurilor realizate cu grupul 1 sunt: identificarea unor aspecte comune ale organizării evenimentelor familiale personale, indiferent de specificul acestora (că sunt legate de naștere, nuntă sau înmormântare), precum și a trăsăturilor distincte ale fiecăreia; identificarea obstacolelor apărute în domeniul organizării de evenimente în timpul pandemiei de COVID-19 și a aspectelor de care țin cont organizatorii de evenimente / subcontractorii înainte de a contribui la organizarea unui eveniment familial. În ceea ce privește obiectivele specifice interviurilor realizate cu grupul 2 de subiecți, acestea sunt: identificarea celor mai importante momente din cadrul unui eveniment, din perspectiva principalilor actanți; identificarea posibilei influențe a rudelor în procesul de organizare a unui eveniment; identificarea principalelor motive care stau la baza organizării unui eveniment familial și conturarea relației cu organizatorii de evenimente / cei care oferă diferite servicii pentru evenimente. În perioada actuală, comportamentul de organizare a acestor evenimente implică trecerea de la procese de organizare

dictate de normele comunității, în care accentul se punea pe dimensiunea sacră, spirituală a evenimentului și pe participarea familiei și comunității, la organizarea dictată de piață și de regulile acesteia, în care accentul se pune mai mult pe latura de promovare și *entertainment*.

Metoda de cercetare a fost una calitativă: pentru a identifica percepțiile, comportamentele, credințele și emoțiile ce influențează acțiunile indivizilor în diferite situații s-a folosit ca instrument de cercetare interviul, cu ghid de interviu semi-structurat.

Grupul 1 de subiecți este format din nouă persoane: doi organizatori de evenimente (C.B. și E.B.) și șapte subcontractori (A.G. și E.D. – fotografi, F.F. – videograf, H.M. – proprietar restaurant de evenimente, A.P. – cofetar, A.V. – artist aranjamente, C.M. – DJ). Grupul 2 de respondenți este format din 14 persoane care au fost actanți principali în evenimente familiale în ultimii trei ani, șapte din mediul rural (S.C., S.V., A.A., N.C., R.M., C.M., A.T.) și șapte din mediul urban (A.S., M.C., R.J., N.R., R.S., A.A., D.S.). Am ales aceste grupuri de persoane pentru a face o cercetare cât mai amănunțită asupra temei, care să ofere răspunsuri din ambele perspective, cea a unor persoane care ajută la organizarea unei eveniment și cea a persoanelor pentru care se organizează evenimentul și care vor fi actanți în acesta.

Interviurile, față în față, au avut loc, pentru grupul 1 de subiecți, în perioada 5–31 martie 2023, au avut 14 întrebări și au durat, fiecare, aproximativ 20–30 de minute. Interviurile pentru grupul 2 de subiecți au avut loc în perioada 2 aprilie–7 mai 2023, au conținut 22 de întrebări și au avut, fiecare, o durată de aproximativ 40–50 de minute.

ANALIZA ȘI INTERPRETAREA DATELOR

ANALIZA ȘI INTERPRETAREA DATELOR OBTINUTE PRIN INTERVIURI CU ORGANIZATORI DE EVENIMENTE ȘI SUBCONTRACTORI

ASPECTE DE CARE ȚIN CONT ORGANIZATORII DE EVENIMENTE / SUBCONTRACTORII ÎNAINTE DE A CONTRIBUI LA ORGANIZAREA UNUI EVENIMENT FAMILIAL

Pentru grupul 1 de subiecți a fost folosit un ghid de interviu ce a conținut 14 întrebări, dintre care primele două au fost întrebări introductive, ce au dorit să afle de la subiecții intervievați de cât timp își desfășoară activitatea în domeniul organizării de evenimente și prin ce mijloace își promovează business-ul. În acest mod, am aflat că majoritatea respondenților își desfășoară activitatea în domeniul organizării de evenimente de ceva mai puțin de ceva mai puțin de 10 ani: „Lucrez de aproximativ 10 ani în domeniul de evenimente” (A.G. – fotograf); „De 3 ani mi-am deschis laboratorul de cofetărie” (A.P. – cofetar); „De 8 ani sunt videograf

la evenimente” (F.F. –videograf). Există însă și doi respondenți cu o experiență mai vastă, care au menționat că își desfășoară activitatea în acest domeniu de 14, respectiv 18 ani: „De 14 ani am restaurantul unde organizez evenimente” (H.M. – proprietar restaurant); „Sunt organizator de evenimente de 18 ani și nu aş schimba nimic în acest sens” (E.B. – organizator de evenimente). La cea de-a doua întrebare introductivă legată de modul în care respondenții își promovează business-ul, opt din nouă respondenți au menționat în răspunsul lor platformele online, social media, iar patru dintre aceștia au menționat și recomandările de la foștii clienți cu care au colaborat: „Aleg să-mi promovez serviciile atât prin intermediul platformelor online (postări, clipuri video, reclame pe Facebook / Instagram) dar și fizic, prin cărți de vizită” (C.M. – DJ); „Cele mai multe evenimente le contractez din recomandări” (H.M.– proprietar restaurant); „Social media și pliante, cât și recomandările de la evenimentele anterioare” (C.B. – organizator de evenimente).

Prin întrebările următoare din ghidul de interviu, am dorit să aflăm de la respondenți dacă aceștia privesc drept necesară organizarea unei întâlniri prealabile cu persoanele care apelează la serviciile lor, iar în funcție de răspunsul oferit, am dorit să aflăm și care este argumentul oferit de aceștia pentru a-și susține punctul de vedere. Majoritatea respondenților (șapte din nouă) consideră necesară stabilirea unei întâlniri înainte de a organiza un eveniment cu persoanele care apelează la serviciile lor, iar doi dintre respondenți privesc aceste întâlniri mai mult ca fiind ideale sau indicate, însă nu obligatorii: „Ar fi ideal, dar nu mereu se reușește” (F.F. – videograf); „Nu aş spune neapărat necesar, poate doar indicat” (E.D. – fotograf). Argumentele respondenților oferite pentru a-și susține punctul de vedere exprimat la întrebarea anterioară au în centru cunoașterea clientului, a nevoilor și dorințelor acestuia în legătură cu evenimentul său, dar și a formării unei legături între client și organizator / subcontractor: „Am avut și evenimente la care întâlnirea a fost doar în ziua evenimentului și lucrurile au fost foarte distante. Noi ca oameni, probabil, funcționăm mai bine atunci când cunoaștem persoanele înainte. Această întâlnire de dinaintea evenimentului ne ajută, de asemenea, să aflăm ceea ce își dorește clientul și să încercăm, în acest fel, să facem tot ce putem pentru a ajunge la dorințele lui și poate mai mult de atât” (A.G. – fotograf); „Este necesar, deoarece așa îmi pot prezenta mai bine ofertele pentru aranjamente, ca mai apoi să stabilesc împreună cu persoana care apelează la serviciile mele ce i se potrivește mai bine pentru evenimentul său” (A.V. – artist aranjamente); „Consider că este o condiție necesară să organizez o întâlnire de discuții cu persoanele care apelează la serviciile mele înainte de a organiza sau contribui la evenimentul solicitat. Această întâlnire îmi permite să stabilesc o relație cu clienții, să discut despre așteptările și necesitățile lor și să le ofer mai multe informații despre serviciile pe care le pot oferi” (C.M. – DJ). Un singur răspuns din această serie a fost diferit, respondentul susținând faptul că detaliile legate de eveniment se pot stabili foarte ușor și prin intermediul unei convorbiri telefonice, fără a mai fi necesară o întâlnire fizică cu clienții sau posibilibi clienți: „Nu cred că ar fi neapărat necesar, deoarece, din

experiență, lucrurile se stabilesc încă de la telefon și tind să rămână așa. În cele mai multe întâlniri pe care le-am avut, nu am discutat nimic nou sau în plus față de ce discutaseam la telefon. Cred, totuși, că ar fi indicată și o astfel de întâlnire pentru că așa îți poți da seama mai bine cu ce fel de oameni colaborezi” (E.D. – fotograf).

Întrebarea următoare din ghidul de interviu, „Care sunt recomandările pe care le faceți oricărei persoane care apelează la serviciile dumneavoastră?”, a generat răspunsuri destul de diverse din partea respondenților. Un aspect comun întâlnit în câteva răspunsuri este, totuși, recomandarea, pentru persoanele care urmează să li se organizeze un eveniment, de a ști la cine apelează pentru serviciile respective; organizatorii de evenimente / subcontractorii sunt de părere că persoanele care apelează la serviciile lor ar fi bine să știe care este portofoliul lor, cum lucrează ei, pentru a nu întâmpina apoi probleme în acest sens: „Cel mai important este să consulte portofoliul meu, de două ori chiar, să fie convinși că sunt cel mai potrivit pentru a le oferi o amintire care să dăinuie” (A.G. – fotograf); „Să fie informați asupra serviciilor ce le vor contacta. Să verifice disponibilitatea datelor” (F.F. – videograf). Alte răspunsuri legate de recomandările pe care le-ar face organizatorii de evenimente / subcontractorii persoanelor care apelează la serviciile lor sunt ca aceștia să vină cu detaliile importante deja stabilite, să țină cont de sfaturile lor sau ale echipei, pentru a avea un eveniment așa cum își doresc, și să aibă încredere în munca lor: „În primul rând, să pregătească toate detaliile pe care le consideră relevante: tipul de eveniment, numărul aproximativ de persoane, data evenimentului. În al doilea rând, să aibă o minimă viziune asupra lui și câteva poze de referință sau sugestii personale pentru a înțelege ceea ce își doresc” (A.P. – cofetar); „Conceptul evenimentului, formație, DJ, cvartet, saxofon, videograf, fotograf, locația unde se va desfășura evenimentul, atelier florale, candy bar / gelato bar / salty bar, cocktail bar, cigar bar, live cake, make-up, cazare invitați, atelier de rochii de mireasă sau costume pentru miri. Toate acestea sunt aspecte pe care le recomand clienților mei, pentru a-și da seama ce își doresc cu adevărat să aibă la evenimentul lor” (E.B. – organizator de evenimente).

Întrebarea „Care sunt aspectele pe care doriți să le aflați înainte de a accepta un eveniment?” a avut scopul de a afla care sunt cerințele acestora înainte de a accepta să se implice în organizarea unui eveniment. Cel mai întâlnit răspuns a fost legat de numărul de persoane care vor participa la eveniment, ce a apărut la patru respondenți, urmat de locația evenimentului, care apare la trei respondenți, și de data și bugetul evenimentului, care apare de două ori în răspunsurile primite: „Printre cele mai importante aspecte se numără: data în care are loc evenimentul, locația unde are loc evenimentul, ora la care are loc evenimentul, bugetul disponibil și, desigur, cerințele speciale ale fiecărui client” (C.M. – DJ); „Numărul de persoane și tema evenimentului” (A.V. – artist aranjamente); „În primul rând locația, pentru a-mi face o idee despre ce aș putea face pentru ei, numărul de persoane și apoi trecem la lista de dorințe pentru a putea crea împreună un eveniment de neuitat” (A.G. – fotograf).

*ASPECTE COMUNE ALE ORGANIZĂRII DIFERITELOR EVENIMENTELOR FAMILIALE,
DAR ȘI TRĂSĂTURI DISTINCTE ALE FIECĂRUIA*

În urma răspunsurilor primite la întrebările „Care sunt momentele pe care le considerați de nelipsit în cadrul unei cununii și unei nunți?”; „Dar în cadrul unui botez, moț / turtă?”; „Care sunt, totuși, elementele comune identificate în cadrul acestor evenimente familiale care să nu țină cont de specificul lor?”, am constatat că în cadrul evenimentelor de tip nuntă / cununie, cel mai întâlnit răspuns care a apărut la două treimi din respondenți (șase din nouă) a fost acela că ședințele foto ar trebui să fie nelipsite în cadrul unor astfel de evenimente, fiind urmate, la o diferență de un răspuns, de primul dans sau dansul mirilor: „Primul dans, muzica de calitate, locația cu servicii foarte bune” (C.B. – organizator de evenimente); „Cred că depinde și de dorințele viitorilor miri, dacă doresc să mergă pe o nuntă tradițională, cu obiceiuri, sau mai degrabă pe una mai modernă. Ce nu aș vedea să lipsească din niciuna dintre variante este pregătirea mirilor, ședința foto doar a lor, dansul / valsul mirilor și tortul, bineînțeles” (A.P. – cofetar). În cadrul evenimentelor de tip botez / moț / turtă, răspunsurile nu au fost mult diferite. Cel mai întâlnit răspuns, și în acest caz, a fost ședința foto cu copilul, urmată de slujba religioasă / tăierea moțului / ruperea turtei, petrecerea, prezentarea tortului și ursitoarele: „Ședința foto / video cu obiceiurile dinaintea plecării la biserică, slujba religioasă și petrecerea cu surprizele aferente.” (F.F. – videograf); „În cadrul unui botez / turtă / moț nu ar trebui să lipsească: întâmpinarea invitaților, slujba religioasă / tăierea moțului / ruperea turtei, ursitoarele și tortul.” (C.M. – DJ); „În cadrul unui botez sunt nelipsite ursitoarele” (A.V. – artist aranjamente). Legat de elementele comune ale evenimentelor, care să nu țină cont de vreun specific al acestuia, cel mai întâlnit răspuns a fost legat de muzică, aceasta a fost considerată de respondenți ca fiind un element ce se întâlnește în cadrul tuturor evenimentelor, fără a ține cont de ocazia pentru care a fost organizat. După muzică, următorul moment a fost cel al tortului, momentelor dulci, urmate și de altele, cum ar fi primirea invitaților, serviciile foto-video, aranjamentele, meniul: „Componența meniului, tortul, modalitățile comune de servit și aranjamentele” (H.M. – proprietar restaurant); „Primul element comun este reprezentat de muzică (...). Un alt element comun pe care, cu siguranță, l-am întâlnit la fiecare eveniment este legat de primirea invitaților care, de fiecare dată, sunt așteptați la intrarea în sala de eveniment cu șampanie” (E.D. – fotograf).

Pentru că în ultimii câțiva ani s-a observat din ce în ce mai mult o diferență între evenimentele tradiționale și cele moderne, prin întrebările „Care sunt cerințele unui eveniment al unor persoane tradiționaliste?”; „Dar al unor persoane mai puțin conservatoare?”, am dorit să aflăm de la respondenți care sunt cerințele care fac diferența dintre cele două categorii de evenimente. O parte din respondenți au considerat că nunțile persoanelor tradiționaliste se disting de celelalte prin preferința pentru practicarea diferitelor obiceiuri specifice zonei și tipului de eveniment organizat. Alții au identificat elementul distinctiv în: alegerea muzicii predominant tradiționale, preferința pentru mâncarea tipic românească sau optarea pentru

organizarea ceremoniei religioase în biserică, și nu într-un cadru în aer liber: „Organizarea ceremoniei în biserică, servirea tradiționalelor sarmale la meniu, organizarea diferitelor obiceiuri (pregătirea mirilor acasă, bradul, udatul, etc.)” (E.B. – organizator de evenimente); „La evenimentele tradiționale, o mare parte a evenimentului se va desfășura în jurul obiceiurilor din fiecare zonă a țării” (A.P. – cofetar); „Acest tip de persoane se axează foarte mult pe alegerea unui stil de muzică tradițional, fără ritmuri moderne. Aceștia au specifice și diferite jocuri populare / tradiționale cum ar fi Brașoveanca, Ariciul, Meneaito, Macarena, etc.)” (C.M. – DJ). În privința modalităților prin care se diferențiază evenimentele moderne, nu am putut identifica, din răspunsurile primite, anumite elemente comune acestora. Dacă ar fi să sintetizăm cele mai importante aspecte din răspunsurile obținute la aceste întrebări din ghid, atunci acestea ar fi că persoanele mai puțin conservatoare pun mai mult accentul pe ceea ce este nou, pe detalii, optând ca la evenimentul lor să aibă aranjamente futuriste, tot felul de inovații precum platforme 360, cabine foto, fresh bar, ice-cream bar, dar și pe crearea cât mai multor amintiri prin fotografii și videoclipuri: „Aici lucrurile stau altfel, de obicei închiriază o locație superbă unde fotografiile și clipurile video încep să prindă un contur de poveste, de filmuleț de prezentare cinematică. Ideea pe scurt: comportamentul de organizare a acestor evenimente la momentul actual presupune trecerea de la organizarea prescriptivă spre organizarea dictată de regulile pieței (A.G. – fotograf); „Aranjamente futuriste, fresh-bar, candy-bar, ice-cream-bar” (H.M. – proprietar restaurant).

*OBSTACOLE ÎNTÂLNITE ÎN DOMENIUL ORGANIZĂRII DE EVENIMENTE
ÎN TIMPUL PANDEMIEI*

Ultimele trei întrebări din ghidul de interviu, „Cum v-a afectat pandemia de COVID-19 activitatea pe care o desfășurați?”; „Care au fost principalele obstacole pe care le-ați avut de depășit?”; „În prezent, perioada pandemiei mai are vreo influență asupra domeniului în care activați?”, au avut ca subiect de discuție pandemia de COVID-19, deoarece a fost o perioadă care a afectat drastic acest domeniu, prin restricțiile asupra călătoriilor, reuniunilor familiale în grupuri mai mari etc., de aceea am intenționat să aflăm dacă și cum au fost afectați respondenții, ce obstacole au avut de depășit și dacă îi mai afectează în vreun fel, și în prezent, acea perioadă. Am aflat astfel că peste jumătate din respondenți (cinci din nouă) au fost afectați de pandemia de COVID-19 într-un fel sau altul, unii au pierdut angajați buni, cei mai mult au fost afectați de scăderea drastică (sau chiar dispariția) evenimentelor: „Am pierdut angajați buni, iar numărul evenimentelor a scăzut drastic” (H.M. – proprietar restaurant); „Pandemia de COVID-19 m-a afectat destul de mult, deoarece abia începeam să am primele mele evenimente” (E.D. – fotograf), însă au existat și respondenți, trei la număr, pentru care perioada de pandemie a reprezentat una pozitivă din punct de vedere profesional, din care au avut și de câștigat: „Activitatea a fost oprită total în perioada respectivă, însă a fost

un nou început pentru mine deoarece am început să mă promovez mai mult. Pe lângă acest business am acceptat un nou proiect în paralel – vânzarea evenimentelor într-o locație din zona Snagov” (E.B. – organizator de evenimente); „Pentru mine pandemia a fost un lucru bun pentru că m-am putut concentra pe crearea unei identități în mediul online, iar astfel, am început să fiu contactată de clienți cu bugete mai mari” (C.B. – organizator de evenimente). Obstacolele întâlnite de respondenți în acea perioadă au fost în mare parte datorate unor lipsuri. Unii au dus lipsă de personal: „Lipsa personalului a fost un obstacol pentru mine” (H.R. – proprietar restaurant), alții au dus lipsa unor venituri (F.F. – videograf), iar pentru alții lipsa lor de experiență în mediul online a reprezentat un obstacol: „[...] lipsa mea de experiență pe marketing.” (E.B. – organizator de evenimente). Au fost, însă, și răspunsuri care subliniat că „Primele bariere au fost cele psihologice, stres, anxietatea că ceva rău o să se întâmple, gândurile legate de cum o să comunic cu clienții în situațiile acestea, dar și dificultățile tehnice, blocajele creative, publicul dificil” (E.D. – fotograf) sau că „Obstacolele principale pe care le-am avut de depășit au fost: dificultățile tehnice, blocajele creative (lupta cu mine însumi de a veni cu idei noi, inovatoare), publicul dificil (a presta în fața unei mulțimi dure poate fi o provocare), gestionarea timpului și desigur concurența [...]” (C.M. – DJ).

În încheierea ghidului de interviu, cât și a subiectului legat de pandemia de COVID-19, am aflat că activitatea a două treimi dintre intervievați (șase din nouă), la circa un an după terminarea pandemiei, nu mai este afectată în niciun fel de perioada COVID-19, însă ceilalți trei au menționat că da. Argumentele lor se leagă de reprogramarea evenimentelor din perioada pandemiei pentru acest an, dar și de micșorarea numărului de persoane și a bugetului evenimentelor: „Din păcate încă are, financiar ne-a afectat pe toți, iar acum evenimentele încep să devină mai mici și bugetele alocate pentru un eveniment mare, fastuos se micșorează semnificativ [...]” (A.G. – fotograf).

ANALIZA ȘI INTERPRETAREA DATELOR OBTINUTE DIN INTERVIURI CU PERSOANE CARE AU FOST ACTANȚI PRINCIPALI ÎN EVENIMENTE FAMILIALE

CELE MAI IMPORTANTE MOMENTE DIN CADRUL UNUI EVENIMENT, DIN PERSPECTIVA PRINCIPALILOR ACTANȚI

Grupului 2 de subiecți li s-a adresat un ghid de interviu ce a conținut 22 întrebări, din care primele trei întrebări au avut rolul de a prezenta respondenților subiectele ce urmau a fi discutate. Astfel că pentru început am dorit să aflăm de la aceștia care a fost cel mai recent eveniment pe care l-au organizat în ultimii trei ani, când a avut mai exact loc acesta și unde. Cel mai frecvent eveniment a fost nunta, care a apărut în opt din cele paisprezece răspunsuri, urmat de evenimentul botezului menționat în răspunsuri de trei ori, apoi de tăierea moțului la copil, menționat de două ori, și cununia civilă – o singură dată. Doisprezece din evenimentele

menționate au fost organizate în 2022, iar restul de două evenimente în 2021. În ceea ce privește mediul de rezidență în care s-au desfășurat evenimentele, șapte dintre acestea au avut loc preponderent în mediul rural, iar cealaltă jumătate exclusiv în mediul urban. Din toate aceste evenimente, doar unul singur s-a desfășurat acasă, în cazul celorlalte optându-se pentru petrecerea în cadrul unui local.

Întrebarea din ghidul de interviu „Ce a însemnat acest eveniment pentru dumneavoastră?” și-a dorit să afle de la persoanele intervievate care au fost semnificațiile din spatele evenimentelor organizate. Răspunsul majoritar a fost că acestea semnifică cele mai importante și frumoase evenimente din viața respondenților: „Cel mai important eveniment din viața noastră pe care l-am așteptat cu nerăbdare!” (R.M. / nuntă). Pentru alții, evenimentul lor a reprezentat „O împlinire” (A.A. / cununie) sau „un eveniment cu semnificație aparte pentru noi (fără legătura cu biserica ortodoxă), pentru că, potrivit obiceiurilor, cele trei obiecte alese de copil de pe tava adusă de nași la tăierea moșului *prezic* viitorul acestuia” (N.C. / moș). Un singur răspuns, însă, a ieșit în evidență, prin faptul că evenimentul ar fi însemnat pentru respondent o decizie spontană, pornită dintr-o glumă cu prietenii, după cum susține acesta: „A fost ceva neprevăzut, la noi a venit totul dintr-o gluma cu prietenii. Ne-am hotărât într-o seară că vrem să facem pasul acesta și a doua zi am început să căutam colaboratori” (S.V. / nuntă).

La întrebarea „Care au fost pașii pe care i-ați făcut pentru a organiza acest eveniment?”, chiar dacă răspunsurile au fost ușor diferite, am aflat că, pentru majoritatea, alegerea localului a reprezentat principalul pas de la care a pornit organizarea: „Am contractat întâi salonul de evenimente.” (A.S. / nuntă); „În primul rând am căutat localul.” (C.S. / nuntă); „Primul pas făcut în organizarea acestui eveniment a fost rezervarea restaurantului.” (R.S. / nuntă). Următorii pași întâlniți, de asemenea, în mare parte dintre răspunsuri, însă într-o ordine puțin diferită, au fost alegerea formației, a serviciilor foto-video, a tortului și apoi a celorlalte detalii: „[...] am ales band-urile, apoi am ales fotografii și videograful, cabina foto, am ales florile, tortul” (R.S. / nuntă). Interesant de observat a fost că o parte din respondenți și-au ales data evenimentului în funcție de disponibilitatea subcontractorilor: „În primul rând am căutat localul, formația și fotografii, iar în funcție de disponibilitatea lor, am stabilit data evenimentului” (C.S. / nuntă).

La întrebarea privind colaborarea respondenților cu un organizator de eveniment, răspunsul a fost unanim: niciunul dintre respondenți nu a ales să își pună la cale evenimentul cu ajutorul unui organizator, aducând argumente precum „sunt extrem de informată și caut din timp idei” (D.S. / moș).

Dacă prin aspectele abordate până acum, nu s-a observat nicio diferență majoră între evenimentele din mediul rural și cele din mediul urban, întrebarea „Cum s-a desfășurat propriu-zis evenimentul?” scoate în evidență diferențe mici, dar semnificative, în ceea ce privește programul de desfășurare a evenimentelor din cele două medii de rezidență. O tendință pe care am remarcat-o la evenimentele din mediul rural este că respondenții au pus accentul pe începerea acestora la primele

ore la dimineață: „La 6³⁰ dimineața am început cu machiajul și coafatul, 11⁰⁰ cununia civilă.” (C.S. / nuntă); „Ne-am trezit pe la 7⁰⁰, am mers la make-up și apoi la coafat” (S.V. / nuntă); „Dimineața a început cu îmbrăcatul miresei și al mirelui” (R.M. / nuntă). Chiar dacă și în cazul evenimentelor din urban se păstrează același mod de pregătire, niciunul dintre respondenți nu pune, însă, accentul pe o ora anume și nici pe începerea acestora dis-de-dimineață: „Ne trezim de la mic la mare, începem să ne aranjăm pentru eveniment, stabilim ultimele detalii” (D.S. / moț). O altă distincție remarcată între evenimentele din cele două medii de rezidență se leagă de importanța pe care respondenții o oferă anumitor momente din cadrul evenimentului. În descrierea momentelor din rural, accentul cade pe obiceiurile care s-au practicat în cadrul evenimentului: „Dimineața a început cu îmbrăcatul miresei și al mirelui, a urmat obiceiul gătitului miresei, apoi s-a gătit bradul, am mers la udat” (R.M. / nuntă); „S-a umplut o găleată cu apă, pe găleată s-a pus o pernă, iar pe pernă s-a așezat băiatul. Nașa i-a prins părul băiatului cu o panglică roșie, iar nașul i-a tăiat șuvița prinsă” (N.C. / moț). Și în cazul evenimentelor din mediul urban au fost menționate obiceiuri, dar spre deosebire de rural, în cazul acestora accentul nu a căzut pe descrierea obiceiurilor, ci pe fotografiile făcute în cadrul evenimentului: „Ziua a început cu ședința foto a bebelușului acasă, apoi am mers la biserică, iar de acolo am plecat în parc pentru o altă ședință foto. În final a urmat petrecerea la restaurant” (R.J. / botez); „[...] am mers [...] la hotel, unde fiecare dintre noi s-a bucurat de o ședință foto și „ne-am echipat în hainele de gală”. [...] Mai departe, am fugit la o ședință foto cu cei mai drăguți și sociabili fotografi, iar la final, am mers toți către biserică” (N.R. / nuntă).

Referitor la întrebarea din ghidul de interviu „Care au fost momentele care au avut cel mai mare impact, pentru dumneavoastră, din acea zi?”, răspunsurile au arătat că pentru două treimi dintre subiecți (nouă din paisprezece), ceremonia religioasă din cadrul bisericii a fost cel mai apreciat și plin de semnificație moment și a însemnat cel mai mult, fie că a fost vorba de nuntă sau de botez: „Cununia religioasă a fost un moment emoționant pentru mine, surprinzător (C.S. / nuntă). Pe lângă acesta au mai fost menționate: „Momentul în care am îmbrăcat rochia de mireasă, momentul în care părinții și soțul m-au văzut îmbrăcată în acea rochie” (N.R. / nuntă); „momentul tăierii moțului și alegerea obiectelor” (N.C. / moț) sau momentul „când tatăl meu și-a făcut prezența la nuntă, părinții mei fiind despărțiți, noi nu am mai luat legătura cu el de mai bine de un an, iar prezența lui în acea zi m-a emoționat foarte mult” (M.C. / nuntă).

POSSIBILELE INFLUENȚE ALE RUDELOR ÎN CADRUL ORGANIZĂRII UNUI EVENIMENT

Ghidul de interviu a conținut și întrebările: „Care au fost persoanele care v-au ajutat în organizarea evenimentului?”; „Au existat persoane care v-au influențat anumite decizii în organizarea evenimentului?”; „Dacă da, care au fost acelea?”

Referitor la persoanele care i-au ajutat pe respondenți în organizare, marea majoritate a respondenților au menționat ori familia, ori părinții ca principali contribuitori. Alte persoane des întâlnite în răspunsuri au fost: soțul, care apare în șase dintre răspunsurile primite, și nașii (trei răspunsuri). În privința existenței unor influențe asupra organizării evenimentelor, răspunsurile au fost destul de categorice, deoarece trei sferturi dintre respondenți (11 din 14) au susținut că: „Nu au existat influențe. Am organizat evenimentul exact așa cum ne-am dorit” (R.S. / nuntă). Restul de trei respondenți au susținut că s-au lăsat influențați de persoanele apropiate, de familie, de nași sau de prieteni.

Pentru că am dorit să înțelegem mai în profunzime posibila contribuție a familiilor în organizarea evenimentelor, întrebările „Familia / rudele a / au avut vreo sugestie în organizarea evenimentului?”; „Dacă da, ați ținut cont de părerea acestora? / Dacă nu, v-ați fi dorit?” s-au centrat numai pe acest aspect. La întrebarea dacă familia a avut sugestii în organizarea evenimentului am primit nouă răspunsuri afirmative din partea respondenților, însă surprinzător a fost că doar cinci dintre ei au ținut cont, cu adevărat, de acestea. Restul, chiar dacă au primit sugestii, ori nu au ținut cont de ele: „Nu am ținut cont dacă nu am considerat să fie folositor, și nici nu-mi pare rău” (C.S. / nuntă), ori influența a fost doar parțială: „Am ținut cont, dar nu în totalitate” (S.V. / nuntă). Ceilalți, care nu au primit sau nu au acceptat sugestii din partea familiei, au menționat că „Nu am ținut cont de părerea nimănui și nici nu am regretat că nu am făcut asta” (R.S. / nuntă).

PRINCIPALELE MOTIVE CARE STAU LA BAZA ORGANIZĂRII UNUI EVENIMENT FAMILIAL

După această serie de întrebări, următoarele două au intenționat să afle care a fost numărul de persoane pe care respondenții l-au avut la evenimente și care a fost relația acestora cu ei. Cele mai frecvente au fost evenimentele care au avut un număr între 100 și 200 de persoane invitate, urmate apoi de evenimentele care au avut peste 300 de invitați și cele care au avut 30, respectiv 60 de invitați. Numărul cel mai mic de invitați a fost întâlnit în cadrul evenimentelor de tip moș și botez. Aceste persoane au reprezentat, pentru o bună parte dintre respondenți, cei apropiați lor, familia și prietenii, care „au însemnat mai mult decât aș fi crezut, deoarece acele persoane, în vreme de pandemie, au ales să petreacă o zi din viața lor alături de noi” (R.S. / nuntă).

Dacă în trecut acest tip de evenimente familiale avea o foarte mare încărcătură simbolică pentru persoanele care le organizau și reprezenta un pas mai mult decât important în viața lor atunci când se hotărau să-l facă, am vrut să vedem dacă acest lucru se mai păstrează și acum. La întrebarea „Care a fost principalul motiv pentru care ați organizat acest eveniment?”, un răspuns des întâlnit, care sugerează încărcătura simbolică ce a stat la baza organizării evenimentului respectiv, este acela de cununare / creștinare în cadrul bisericii: „Ne-am dorit foarte mult să

fim cununați și în fața lui Dumnezeu!” (M.C. / nuntă); „Am vrut să creștinăm copilul în biserică” (R.J. / botez). Însă acest tip de răspuns devine insuficient pentru a putea afirma că motivul principal al organizării acestor evenimente este valoarea spirituală și sacră a acestor evenimente, care odinioară reprezentau cei mai importanți pași ai vieții. Restul răspunsurilor au indicat că, în zilele noastre, evenimentele familiale personale sunt organizate mai mult pentru distracția aferentă sau pentru că „Am vrut să ne oficializăm relația și să intrăm în rândul lumii” (C.S. / nuntă), mai precis pentru a se conforma, pentru a face ceea ce fac și ceilalți, ceea ce așteaptă de la ei cei din jurul lor.

*RELAȚIA BENEFICIARILOR CU ORGANIZATORII DE EVENIMENTE/ CEI CARE OFERĂ
DIFERITE SERVICII PENTRU EVENIMENTE*

Următoarea serie de trei întrebări a avut în centru comunicarea respondenților cu subcontractorii. Am dorit să aflăm dacă aceasta a creat impedimente în organizarea evenimentelor sau, dimpotrivă, modul în care s-a desfășurat a fost de ajutor pentru respondenți. Tot aici, i-am întrebat pe subiecți ce și-au dorit de la subcontractorii lor și de ce au avut aceste solicitări, pentru a putea schița profilul lor de client. Niciunul dintre subiecți nu a susținut că a avut probleme majore cu subcontractorii, singurele aspecte negative întâlnite în două dintre cele paisprezece răspunsuri fiind legate de meniul și comunicarea cu managerul localului: „Am întâlnit oameni foarte ok. Cu localul a mers mai greu, managerul de acolo răspundea extrem de greu.” (S.V. / nuntă); „Totul a mers bine, doar mici discuții în privința meniului” (C.M. / nuntă). La întrebarea despre solicitările pe care respondenții le-au avut pentru subcontractorii lor, răspunsurile au fost foarte variate. Majoritatea respondenților au enumerat diferite aspecte pe care și le-au dorit de la anumiți furnizori de servicii, însă ideea comună care a reieșit din toate răspunsurile a fost seriozitatea, respondenții au solicitat seriozitate din partea celor care urmau să se ocupe de diferite aspecte ale evenimentului lor de viață: „Mă interesează mereu ca totul să fie bine organizat, încerc să stabilesc din timp totul, să fie meniul gustos, să anunț dacă am vegetarieni printre invitați, câte feluri de mâncare și ce băuturi îmi doresc să avem în meniu. De asemenea, vreau să fie respectată tematica evenimentului, culorile alese, atât de restaurant, cât și de cofetar” (D.S. / moț); „Să își respecte fiecare angajamentele și promisiunile, iar dacă există vreo modificare să fiu anunțată.” (R.M. / nuntă), iar motivele oferite pentru a argumenta acest răspuns au fost „Pentru a ieși totul bine” (A.S. / nuntă); „Pentru ca evenimentul să iasă exact pe gustul nostru” (R.S. / nuntă) sau „Pentru a evita eventuale neplăceri în ziua nunții.” (R.M. / nuntă).

Alte întrebări din ghidul de interviu au vrut să afle de la respondenți dacă bugetul pe care l-au alocat evenimentului a fost unul mare, astfel încât să le satisfacă dorințele și dacă acum ar mai fi lucruri pe care le-ar schimba sau pe care le-ar face diferit. Răspunsurile de data aceasta au fost în mare parte asemănătoare, aflând astfel că bugetele celor mai mulți respondenți au fost destul de mari sau

suficiente pentru a organiza evenimentele pe placul lor: „Tot ce mi-am dorit, mi-am luat, dar m-am gândit de două ori dacă într-adevăr am nevoie de acel lucru” (C.S. / nuntă); „Bugetul a fost exact cât a trebuit pentru a realiza tot ce ne-am propus” (R.S./nuntă); „Bugetul nu a fost mare, dar evenimentul, din punctul nostru de vedere, a fost unul plăcut pentru toți cei care au participat” (N.C. / moț). Mai mult decât atât, pentru zece din paisprezece subiecți nu ar exista nimic ce ar și-ar dorit să facă diferit sau să schimbe la evenimentul despre care mi-au vorbit. Patru dintre aceștia, totuși, și-ar dori „să nu mai facem acele obiceiuri” (S.V. / nuntă), să „fi ales alt fotograf, videograf și o altă coafură” (R.S. / nuntă) sau „...să fi depășit momentul tăierii moțului fără plânsul băiatului” (N.C. / moț).

Ultima întrebare din ghidul de interviu adresat lotului 2 de respondenți a atins și subiectul pandemiei, pentru că anul 2022, în care s-au desfășurat multe dintre evenimentele respondenților, a fost un an plin, încă, de incertitudini. Chiar dacă nu au mai existat restricții în ceea ce privește organizarea de evenimente, anul 2022 a fost, totuși, primul an fără restricții după o perioadă de pandemie care a durat doi ani. Prin urmare, am dorit să aflăm dacă evenimentele de viață ale respondenților au fost afectate în vreun fel de pandemia de COVID-19. Circa trei sferturi din respondenți (zece din paisprezece) au susținut, însă, că evenimentele lor nu au fost afectate de perioada pandemiei. Pentru restul de patru persoane, pandemia de COVID-19 a cauzat amânarea o dată sau chiar de trei ori a evenimentului mult așteptat: „Evenimentul trebuia să fie în 2021, dar din cauza pandemiei a fost reprogramat pentru anul 2022” (M.C.. / nuntă) și „Da, am amânat nunta de trei ori din cauza pandemiei” (R.M. / nuntă) și i-a forțat să aibă un număr mai restrâns de persoane decât și-ar fi dorit: „Da, categoric! Numărul oamenilor prezenți la eveniment a fost la jumătate din câți am invitat” (R.S. / nuntă) și „Puțin, deoarece a trebuit să avem un număr limitat de persoane” (A.A.).

CONCLUZIILE CERCETĂRII ȘI DISCUȚII

Sintetica abordare istorico-antropologică a evenimentelor personale familiale din mediul rural, urmată de o scurtă trecere a revistă a celor mai importante obiceiuri ce țin de evenimentele personale familiale în mediul urban, și aduse în prezent, printr-o analiză ulterioară de date statistice naționale referitoare la evenimentele familiale de dinainte de pandemie, în pandemie și post pandemie, „pregătesc” cititorul pentru prezentarea cercetării empirice, a metodologiei și a analizei datelor obținute prin interviuri cu actanți principali (organizatori și beneficiari) ai unor astfel de evenimente din perioada 2020–2023. Cercetarea realizată cu primul lot de subiecți, reprezentanți ai firmelor organizatoare, a pornit de la trei obiective specifice ce vizau aspectele de care organizatorii țin cont înainte de a accepta un eveniment, elementele comune, dar și cele de diferențiere a evenimentelor organizate cu diferite ocazii personale, precum și obstacolele apărute în domeniul organizării de evenimente în perioada pandemiei de COVID-19.

Rezultatele primei cercetări prin interviu au arătat că numărul de persoane al unui eveniment este principalul aspect de care țin cont organizatorii de evenimente / subcontractorii înainte de a accepta sau de a se ocupa de un eveniment. Pe lângă acesta, locația, data și bugetul sunt următoarele informații esențiale fără de care organizatorii de evenimente / subcontractorii nu ar putea accepta planificarea unui eveniment. În privința elementelor ce fac diferența între evenimentele tradiționale și cele moderne, evenimentele organizate de persoane mai conservatoare merg pe ideea păstrării tradițiilor atât în ceea ce privește meniul, muzica, aranjamentele, cât și în ceea ce privește alegerea locațiilor, preferința fiind pentru cele interioare. Evenimentele persoanelor mai puțin conservatoare se află cumva la polul opus: acestea vor să iasă din tiparul tradițional, optând pentru aranjamente avangardiste, tot felul de inovații ale elementelor foto-video, ale barurilor și meniurilor, dar și pentru crearea cât mai multor amintiri prin fotografii și videoclipuri. Însă, oricare ar fi tipul de eveniment, de la acesta nu poate lipsi muzica și tortul, ele fiind identificate ca elemente comune ale evenimentelor familiale personale, indiferent de ocazia fericită care le-a generat (nuntă / botez / tăierea moțului / ruperea turtei etc.).

Pandemia de COVID-19 a adus același principal obstacol pentru toată industria de organizare de evenimente, și anume scăderea drastică a evenimentelor și, odată cu ea și scăderea încasărilor care decurg de aici, pentru firmele din domeniu. Alte obstacole întâlnite au mai fost cele tehnice, de personal sau cele psihice, pentru că pandemia de COVID-19 a afectat și psihic pe mulți dintre protagoniștii evenimentelor familiale care urmau să se desfășoare în perioada de criză sanitară și au fost amânate. Totuși, respondenții au recunoscut că, pentru ei, perioada pandemiei a adus și aspecte benefice, care s-au manifestat atât pe plan personal, cât și pe plan profesional.

Cercetarea realizată cu al doilea lot de subiecți, beneficiarii acestor evenimente, a pornit de la patru obiective specifice, ce vizau motivele care stau la baza organizării unui eveniment, principalele momente importante ale acestora, posibilele influențe ale familiei în organizare și relația dintre subiecți și furnizorii de servicii cu care au colaborat.

Conform informațiilor prezentate în partea teoretică, astfel de evenimente aveau o însemnătate simbolică deosebită în trecut, deoarece reprezentau pași mai mult decât esențiali din viața unui om, iar motivele care stăteau la baza organizării lor aveau o încărcătură tradițională și sacră. În zilele noastre, în urma răspunsurilor primite, remarcăm că în spatele motivelor, uneori destul de superficiale, oferite de respondenți, pentru care aceștia aleg să organizeze evenimente familiale personale, se află și o serie de motivații cu încărcături simbolice, dat fiind faptul că unii dintre ei au menționat ceremonia religioasă ca fiind cea mai importantă parte. O altă concluzie demnă de menționat este aceea că influența familiei în organizarea evenimentelor este mică, marea majoritate a subiecților optând pentru planificarea pe cont propriu a evenimentelor sau fără a ține cont prea mult de influențele exterioare. Scăzând influența familiei și a comunității restrânse, evenimentul își pierde din latura rituală,

de conformare la tradiții și la modul cum sunt ele transmise social și familial. Accentul pus pe aspectele exterioare, de formă (tort, meniu, decoruri, aranjamente florale, fotografii, muzică etc.), cât și dispariția presiunii din partea familiei și a comunității, arată modificarea acestor evenimente, din rituri de trecere, în pe-treceri.

Legat de comunicarea cu subcontractorii, subiecții nu au avut aspecte notabile de nemulțumire.

În privința obiectivului general al cercetării, și anume, de a contura caracteristicile comportamentului de consum de evenimente familiale, în urma aplicării celor două ghiduri de interviu, am putut remarca faptul că persoanele care organizează evenimente familiale nu au doar motivații ce țin de dimensiunea sacră a semnificației evenimentului organizat, față de ceea ce îi motiva pe oameni în trecut. Acum, deși multe dintre evenimentele familiale sunt organizate pentru „a intra în rândul lumii” (motiv ce ține mai mult de mentalitatea tradițională), după cum spunea unul dintre subiecți, argumentele cele mai des invocate sunt: pentru a-și oficializa relația, pentru distracție, pentru că „așa trebuie” sau chiar pentru câștigul financiar cu care pot rămâne protagoniștii după un astfel de eveniment. În trecut, în schimb, astfel de evenimente familiale stăteau la baza vieții sociale, botezul și nunta erau evenimente ce se încadrau în ritualurile de trecere ale unui om, având o importanță sacră pentru bunul mers al vieții. Motivele organizării evenimentelor din zilele noastre reflectă, într-o oarecare măsură, schimbările care s-au produs între generații la nivelul semnificațiilor simbolice ale evenimentelor familiale.

O altă concluzie la care ne-au condus rezultatele cercetării este că diferențele dintre evenimentele familiale din mediul rural și cele din urban devin din ce în ce mai mici. Obiceiurile din cadrul evenimentelor încă se practică în ambele cazuri, cu preponderență în cele din mediul rural, însă puțini știu ceea ce semnifică ele cu adevărat și motivul pentru care le practică. Totuși, încă se observă o înclinație pentru păstrarea mai multor obiceiuri în mediul rural, decât în cel urban. Diferențele dintre cele două categorii de evenimente apar la nivelul alegerilor cu privire la gusturile muzicale, la alegerea meniurilor, aranjamentelor și locațiilor. Însă acum, chiar și persoanele din mediul rural aleg să își organizeze evenimentele la restaurante din mediul urban, chiar dacă în trecut aceste evenimente erau considerate nefirești sau atipice dacă nu erau organizate acasă sau în comunitate.

În zilele noastre, planificarea evenimentelor necesită un proces complex de realizare, de la alegerea datei, locațiilor, muzicii, până la alegerea celor mai mici detalii care țin de aspect, de distracție sau de a ieși din tipare prin noile trenduri pentru evenimente. Se observă faptul că organizarea nu mai este gestionată (doar) de către familie, inclusiv lărgită, ca în trecut, acum persoanele care aleg să își organizeze un eveniment optează des pentru un organizator de evenimente care să preia total acest efort în locul lor, însă să gestioneze lucrurile așa cum își doresc ei.

Un alt aspect reieșit din rezultatele celor două cercetări este că în prezent familia aproape că nu mai are nicio influență pentru persoanele care își organizează un eveniment: protagoniștii tind să țină cont doar de dorințele proprii cu privire la

evenimentul pe care îl organizează, nedorind să accepte și alte păreri, chiar dacă acestea vin din partea familiei.

Evenimentele din zilele noastre încep să simbolizeze din ce în ce mai puțin pentru cei care le organizează și beneficiarii lor, ei alegând să ofere mult prea multă importanță aspectelor de suprafață, în detrimentul celor spirituale, iar aceasta poate fi considerată o a doua concluzie demnă de subliniat a cercetării noastre. Totuși, după cum spunea și Mircea Eliade, „omul profan, fie că vrea sau nu, mai păstrează urme ale comportamentului omului religios, însă golite de orice semnificație religioasă. Orice ar face, poartă o moștenire și nu își poate aboli trecutul, fiind el însuși produsul acestuia” (Eliade, 2019, p. 154). Prin urmare, oricare ar fi ocazia cu care sunt organizate evenimentele ceremoniale familiale, acestea marchează momentele din viața unui individ și îi asigură, totodată, continuitatea existenței în cadrul grupului din care aparține: „Riturile de trecere indică individualitatea și caracterul nostru separat, dar ne reamintesc în același timp foarte ferm și viguros că aparținem grupului nostru și că existența nu se poate concepe separat de acesta” (Myerhoff, 1982, p. 109). Nașterea oamenilor sau căsătoria acestora presupun ceremonii prin care sunt marcate anumite momente, acte, rituri, care inconștient sau nu, semnifică trecerea indivizilor de la un statut la altul, împlinirea pentru procreație. Era modernă nu a dus la dispariția riturilor de trecere, ci doar la camuflarea lor sub o altă formă, la care indivizii sunt predispuși cu sau fără voia lor (Constantinescu, 1996, p. 11).

BIBLIOGRAFIE

1. Baudrillard, J. (2008). *Societate de consum, Mituri și structuri*. București: Editura Comunicare.ro.
2. Capcelea, V. (2011). *Tradiția – esența, locul și rolul ei în existența socială*, Bălți. Disponibil la: <http://tinread.usarb.md:8888/tinread/fulltext/capcelea/traditii.pdf>
3. Chambell, J. (2021). *Eroul cu o mie de chipuri*. București: Editura Herald.
4. Chimet, I. (1992). *Dreptul la memorie. vol. I* Cluj-Napoca: Editura Dacia.
5. Constantinescu, N. (1996). Studiu introductiv. În A. van Gennep, *Riturile de trecere*. Iași: Editura Polirom.
6. Eliade, M. (2019). *Sacrul și profanul*. București: Editura Humanitas.
7. Evseev, I. (1994). *Dicționar de simboluri și arhetipuri culturale*. Timișoara: Editura Amarcord.
8. Gafu, C. (2011). *Aspecte ale cercetării etnologice în spațiul urban românesc*. Ploiești: Editura Karta-Graphic.
9. Ghinoiu, I. (2013). *Dicționar, Mitologie română*. București: Editura Univers Enciclopedic Gold.
10. Giurescu, D.C., Roșu, G. (2004). *Ghidul muzeului țaranului român*. București: Muzeul Țăranului Român.
11. Gorovei, A. (1915). *Credinți și superstiții ale poporului român*. București: Librăriile SOCF & Comp. Pavel Surdu, C. Spetea.
12. Gorovei, A. (2002). *Datinile noastre la naștere și la nuntă I*. București: Editura Paideia.
13. Huntington, S.P. (2012). *Ciocnirea civilizațiilor și refacerea ordinii mondiale*. București: Editura Litera.
14. Institutul Național de Statistică (INS) (2020). *Evenimente demografice în anul 2019*. București.
15. Institutul Național de Statistică (INS) (2021). *Evenimente demografice în anul 2020*. București.
16. Institutul Național de Statistică (INS) (2022). *Evenimente demografice în anul 2021*. București.

17. Institutul Național de Statistică (INS) (2023b). POP211A – Rata de nupțialitate pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe. Tempo Online. Disponibil la: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>.
18. Institutul Național de Statistică (INS) (2023c). POP202A - Rata de natalitate pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe. Tempo Online. Disponibil la: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>.
19. Institutul Național de Statistică (INS). (2023a). *Evenimente demografice în anul 2022*. București.
20. Kim, J., & Kim, T. (2021). Family Formation and Dissolution During the COVID-19 Pandemic: Evidence From South Korea. *Global Economic Review*, 50(1), p. 1–19. Disponibil la <https://doi.org/10.1080/1226508X.2021.1874466>.
21. Kligman, G. (1997). *Nunta mortului. Ritual, poetică și cultură populară în Transilvania*. București: Polirom.
22. Lajos, B. (2003). *Folclor. Noțiuni generale de folclor și poetică populară*. Cluj-Napoca: Editura Scientia.
23. Marian, S. F. (1890). *Nunta la Români: Studiu istorico-etnografic comparativ*. București: Tipografia Carol Göbl.
24. Marianu, S. F. (1892). *Nașcerea la români: studiu etnografic*. București: Tipografia Carol Göbl.
25. Mihăilescu, V. (2009). *Etnografii urbane. Cotidianul văzut de aproape*. București: Editura: Polirom.
26. Myerhoff, B. (1982). *Rites of passage: Process and paradox. Celebration: Studies in festivity and ritual*. Washington D.C.: Smithsonian Institution Press.
27. Osterbuhr, A.J. (2022). "Perceptions of COVID-19 on Wedding Professionals' Job Attitudes". *Theses and Dissertations*. 1566. Disponibil la: <https://ir.library.illinoisstate.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2566&context=etd>.
28. Panea, N. (2001). *Zei de asfalt. Antropologie a urbanului*. București: Editura Cartea românească.
29. Pop, M. (1999). *Obiceiuri tradiționale românești*. București: Editura Univers.
30. Rădulescu, C. (2021). *Pedagogia tradițiilor: Ruga bănățeană – o abordare interdisciplinară*. București: Editura Universității din București.
31. Reștea, K. (2022). *Cum își revine industria festivalurilor și evenimentelor după lovitura pandemiei. Cifrele din 2021 și perspectivele cu recorduri pentru anul în curs*. Disponibil la: <https://economedia.ro/cum-isi-revine-industria-festivalurilor-si-evenimentelor-dupa-lovitura-pandemiei-cifrele-din-2021-si-perspectivele-cu-recorduri-pentru-anul-in-curs.html#ZAr3l3ZBxD9>.
32. Sălcudean, I.N. (2013). *Social și cultural în context european*. Cluj-Napoca: Editura Risoprint.
33. Shrestha, N., Shad, M.A., Ulvi, O., Khan, M.H., Karamehic-Muratovic, A., Nguyen, U.D.T., Baghbanzadeh, M., Wardrup, R., Aghamohammadi, N., Cervantes, D., Nahiduzzaman, K.M., Zaki, R.A., & Haque, U. (2020). The impact of COVID-19 on globalization. *One Health*. Vol. 11. Disponibil la: <https://doi.org/10.1016/j.onehlt.2020.100180>.
34. Ștef, D. (2007). *Antologie de Folclor din Maramureș*. Baia Mare: Editura Ethnologic.
35. Tușiș, P. (2001). Condiția ritului de trecere în contemporaneitate. *Revista Română de Sociologie*, anul XII, nr. 5–6, p. 517–523.
36. Vlăsceanu, A. (2018). Structuri ceremoniale familiale. Aspecte lingvistice în obiceiurile de naștere din Arealul Slănic Prahova. *Revista Transilvania*, nr. 3, p. 70–75.

